

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefranțcate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douări 24 fl., — de treiuri 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 9894. Plen.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza Transilvaniei.

Prin trecerea la cele vecinice a Maiestății Sale, Gloriosului Împărat și Rege Francisc Iosif I., tronul împărătesc și regesc a trecut la urmașul său legal, care s'a urcat pe tron ca Împărat și Rege al Monarhiei austro-ungare sub numele Carol.

Suirea pe tron a Maiestății Sale Împăratului și Regelui nostru Carol al IV-lea, venim prin aceasta a o vesti clerului și poporului nostru credincios cu indemnarea arhieerască de a fi credincioși și supuși Maiestății Sale nouului Împărat și Rege Carol, căruia să-i dorim dela atotputernicul Dumnezeu zile senine și în delungate pentru prosperarea și fericirea patriei și a popoarelor din Monarhie și pentru înflorirea dinastiei și întărirea Tronului. În special îndrumăm preoțimea, ca în rugăciunile dela diferite oficii bisericești la locul prescris să se pomeniască Preainălățatul Împăratul și regele nostru apostolic Carol al IV-lea.

Circularul acesta se trimite fiecarui oficiu protopresbiteral și parohial spre stire și conformare.

Nagyvárad (Oradea-mare), din ședința plenară a consistorului arhidicezan, ținută la 10/23 Noemvrie 1916.

Vasile m. p.,
arhiepiscop.

Dr. Oct. Costea m. p.,
secretar.

Nr. 9840. Plen.

Circular

cătră toate oficiile parohiale și protopresbiterale din arhidieceza Transilvaniei.

Domnul ministrul de culte și instrucție publică cu înaltul rescript dela 18 Noemvrie n. a. c. Nr. 15209 ne încunoștințează, că s'a deschis o subsecție nouă la al V-lea împrumut de stat, cu 6% și respective 5½%, care se poate face până la 6 Decembrie 1916 la ori care institut din patrie după cursul stabilit de 97,50 respective 96,50.

Când vestim aceasta Onoratelor oficii protopresbiterale și parohiale, le îndatorăm, ca din numărul disponibil al casselor bisericești și al fondurilor ce administrează să investeze o parte în aceste hârtii rentabile și sigure, fiind ele menite a veni în ajutorul armatei, care luptă vitejește pentru tron și patrie, și careia suntem toți datori și veni în ajutor cu obolul nostru, ca eșind învingători să se curme odată și

răsboiul, cu toate neajunsurile și mizeriile cari s'au deslanțuit asupra popoarelor monarhiei.

Onoratele oficii parohiale vor publica acest circular epitropiilor parohiale și protopresbiterale, apoi întregii obște a credincioșilor parohiei, îndemnând pe cei cu dare de mâna, ca să facă subscrieri în aceste hârtii de valoare, fie și în sume mai mici de câte 50 și 100 coroane, ca și prin aceasta să dovedim simțul de jertfă pe altarul patriei noastre iubite.

Despre rezultatul avut să năsească raport în 30 zile.

Nagyvárad (Oradea-mare), din ședința plenară a consistorului arhidicezan, ținută la 10/23 Noemvrie 1916.

Vasile Mangra m. p.,
arhiepiscop.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

Ziua Sf. Andrei.

De Dr. Gh. Comșa.

Ziua de 30 Noemvrie a fierbătui an ne duce cu gândul la viața marei mitropolit Andrei baron de Șaguna, a bărbatului providențial, care nu lăăntăplase își luase numele de Andrei la intrarea sa în cinul monahal. Dar ziua aceasta tocmai din acest motiv ne poartă și călăuzește cugătarea la viața apostolului Andrei, fratele lui Petru.

Se vor întreba, și dacă nu prea mulți, dar se vor întreba totuși unii, pentru ce? Cum? Ce legătură aflăm între viața apostolului Andrei și a providențialului bărbat Șaguna? Aceasta le trebuie un răspuns, iar ca acesta să fie satisfăcător, el trebuie să cuprindă momente convingătoare.

Sfântul Ioan Gură de Aurzice, că admirăția cuiva pentru un martir atunci e sinceră și deplină, când îl urmează în martiraj. Atunci avem și noi justificarea deplină a interesării de ziua Sfântului Andrei, dacă aducându-o în legătură cu momente din viața nemuritorului Șaguna, ne vom da silință să fim urmași vredniici ai aceluiu, prin care acele momente s'au desăvârșit.

Șaguna și-a adus și numele în legătură cu apostolul Andrei; dar mai înainte de toate i-a urmat faptele. Precum apostolul Andrei a murit pe cruce pentru n'a voit să asculte de guvernatorul Egeas al Achaei, care voia să-l silească să aducă și el jertfă zeilor pagâni, — aşa și Șaguna s'a străduit să-i urmeze, și deși n'a murit pe cruce, ca apostolul Andrei, dar a trecut pragul mormântului cu convingerea fermă, că în viață să întreagă a avut tăria aceluia apostol.

Aceasta este cauza, că aducem în legătură viața lui Șaguna cu a apostolului Andrei. Si e bine așa. E necesar să facem astfel de asemănări. Ba, chiar mai mult, ar trebui să le facem. Ca paralela să fie completă, e nevoie să cunoaștem bine viața apostolului Andrei. Însă la noi nu s'a pus pond pe lucrări de felul acesta. La noi nu s'a făcut o operă de popularizare din viețile sfintilor.

Având o atare operă, fiecare credincios al bisericii noastre va avea ocazia să învețe la prilejurile potrivite din trecutul bisericii universale; va avea ocaziune să cunoască bunăoară la ziua sfântului Andrei, că perseveranța în tăria convingerilor e o însușire cardinală a adevăratului creștin. Perseveranța aceasta ar trebui să caracterizeze convingerile noastre pe toate terenele. Căci la dinconță ne întâlnim cu apariția, — pe cât de tristă, pe atât de adevărată, — că nu avem oameni cu caracter firm, ci oameni, cari să pleacă deșartelor forme convenționale și îmbracă în haina ipocriziei lipsă lor de caracter.

După răsboiul vom avea foarte mult de lucrat pe terenul activității pastorale. Se vor ivi cazuri, a căror rezolvare cere un cere de cunoștințe cu mult mai amplu, de cum ni-l putem închipui. De aceea, nu e permis să trecem în mod convențional pe lângă momentele apte de a ne deștepta din somn la o adevărată viață. E atât de ușor a merge la sfânta biserică la ziua sfântului Andrei, dar e cu mult mai greu a avea măngăierea, că în ziua următoare suntem mai bogăți sufletește. Trebuie deci să ne ocupăm serios de punerea în tipar a vieții sfintilor, pe seama poporului nostru, și atunci vom cunoaște cu toții cauzele, cari au îndemnat pe bărbăți, ca Șaguna, să-și aleagă nume alese. Iar atunci vom ști cinsti și pe bărbăți mai apropiati ai noștri cu cinstea, care li se cunvine, iar noi deasemenea vom fi cinstiți de aceia, cari vor zice, că le-am fost înaintași.

Pare că în toiu atât ocupății zilnice uităm cu totul de bărbății mari din trecutul bisericei, iar când dorul ne-ar îndemna să primim în viața lor, spre a ne înșenina sufletește, atunci ne trezim, că suntem săraci în mijloacele, cari ne-ar ușura privirea în viața acelor bărbăți.

Un popor cu adevărat religios trebuie să aibă o ediție potrivită a vieții sfintilor, nu numai pe seama preoțimii, ci și pentru popor. Atunci prăznuirea amintirii sfintilor bisericei dreptmăritoare devine mai conștie.

Francisc Iosif I.

Inmormântarea.

Joi, în 30 Noemvrie n. la orele 4 după amează, siciul cu rămășițele pământești ale Maiestății Sale, Împăratului și Regelui Francisc Iosif I, a fost așezat în cavoul Capucinilor din Viena, unde acum decedatul Monarh își doarme somnul de veci, lângă globoșii săi înaintași și lângă dispărății membri ai familiei sale preaînalte.

Conform programului, Luni, în 27 Noemvrie n. seara la orele 10, siciul a fost mutat din castelul din Schönbrunn în biserică curții, apartinătoare palatului imperial din Viena, unde publicul a putut să vadă Marti și Mercuri siciul, și mulțimea de coroane, depuse pe siciu, și de unde s'a făcut apoi înmormântarea. Marti a sosit la Viena și Maiestatea Sa, Împăratul Wilhelm al Germaniei, a rostit o scurtă rugăciune la siciul decedatului său amic, iar sara a plecat acasă, neputând participa la înmormântare, la care act l'a reprezentat fiul său, moștenitorul de tron al Germaniei.

Joi la orele 2 siciul a fost dus apoi din biserică curții în biserică mare a sfântului Stefan, unde a fost sfintit din partea cardinalului Piffi din Viena, în prezența Maiestăților Lor, Regelui Carol și Reginei Zita, a Regilor din Bavaria, Saxonia și Bulgaria, a reprezentanților celorlalți domnitori, a membrilor ambelor guverne, din Austria și din Ungaria, a tuturor membrilor casei domnitoare, a corporilor legiuitorilor din Ungaria și din Austria și a unui public imens de mare. Au fost de față prelații tuturor bisericilor; dintre ai bisericii noastre Esceleță Sa, Mitropolitul Vasile Mangra și Preasfințitul episcop al Caransebeșului, Dr. E. Miron Cristea.

După terminarea serviciului divin, celebrat în biserică mare a sfântului Stefan, siciul a fost dus la biserică Capucinilor, și așezat în criptă. În urma siciului pășa M. Sa, Regele Carol cu Regina Zita și între ei micul cleric, Arhidecule Francisc Iosif Otto, apoi membrii casei domnitoare și ceilalți domnitori și reprezentanți ai statelor aliate și ai țărilor de sub coroana habsburgică.

In biserică Capucinilor n'a intrat decât Maiestatea Sa, Regele Carol, Regina Zita și clironomul Francisc Iosif Otto. Sub decursul actului de înmormântare, la care au participat sute de mii de oameni, au sunat clopotele la toate bisericile din Viena și în același timp au sunat clopotele și la toate bisericile din monarhia austro-ungară.

A fost o înmormântare frumoasă, impunătoare, așa cum a meritat înteleptul, bunul și neuitatul Împărat și Rege Francisc Iosif I, căruia bunul

Dumnezeu dăruiască-i acum odihna de veci!...

Doliul ţării.

In numele ţării întregi, în numele tuturor popoarelor din ţară, și-au exprimat durerile și regretele adânci pentru trecerea la cele eterne a Maiestății Sale, Impăratului și Regelui Francisc Iosif I, corporile legiuioare, dieta și casa magnaților, în ședințele ținute Luni, în 27 Noemvrie n.

Sedintă dietei s'a deschis la orele 10 și jumătate dimineața. Au fost prezenti toți miniștrii și aproape toți deputații. După deschiderea sedinței, domnul ministru-prezident, contele Ștefan Tisza, a predat vice-prezidentului Szász Károly, care a condus ședința, un rescript preaînalt, care a fost numai decât cetit. Era de cuprinsul următor:

«Dat în Viena, în 21 Noemvrie 1916. Carol m. p., conte Ștefan Tisza m. p.

Noi, Carol I, din grația lui Dumnezeu Impărat al Austriei, Rege al Boemiei, etc. și Rege apostolic al Ungariei, cu numele acesta al IV-lea, trimitem salutarea Noastră regească stegarilor, magnaților, bisericești și mireni, cum și deputaților Ungariei Noastre și ai țărilor însoțite, întruniti în parlamentul convocat de fericitul unchiu al Nostru, Maiestatea Sa, Impăratul și Regele apostolic Francisc Iosif I, pe 21 Iunie 1910 în capitala și reședința Noastră Budapest.

Lubiți credincioși! Cu adâncă durere a sufletului Nostru, părtaș la doiliul națunii, dar împăcat cu drumurile nestrăbătute ale probedinței, vă aducem la cunoștință, că fericitul Nostru unchiu de glorioasă aducere aminte, Impăratul și Regele apostolic Francisc Iosif I, a trecut în ziua de astăzi din viață trecătoare la viața de veci. Când primim deci guvernarea, ca urmaș și moștenitor al numitului unchiu decedat, în înțelesul legilor țării, în deosebi în al articolului I și II de lege dela 1723, cu nădejdea pusă în Dumnezeu și cu toată increderea, vă asigur, și până când din îndemnul sufletului Nostru și amăsurat dispozițiunilor legii vom putea da dovedă despre intențiunile Noastre de Domnitor prin diploma regală, dată cu ocazia unea încoronării căt mai apropiate, că voi respecta constituția și legile, grijind să le respecteze și alții, și că nisuințele Noastre tind spre binele credincioasei Noastre Ungaria și al țărilor însoțite. Cătră cari de altcum rămâmem cu grație regală statonic plecați».

Prezidentul dietei, Szász Károly, propune, ca preaînaltul rescript să fie luat la cunoștință cu stimă omagială. Parenteaază apoi în termeni frumoși pe Maiestatea Sa, decedatul Impărat și Rege Francisc Iosif I, și propune, ca dieta să-și esprime condolențele, prin prezidiu, în fața Maiestății Sale, Regelui Carol, să depună cunună pe sicriu, să participe în corpore la înmormântare și să nu mai țină sedință până în 5 Decembrie. Deputații să poarte doliu 60 de zile, iar memoria decedatului Rege să fie eternisată în lege. La timpul său dieta va aduce felicitări Regelui Carol și Reginei Zita.

Toate propunerile au fost acceptate cu unanimitate, după ce și-a rostit întâi cuvântul: contele Ștefan Tisza, în numele guvernului, contele Khuen-Hederváry, în numele partidului național al muncii, contele Apponyi, în numele partidului vechiul independent, contele Andrassy, în numele partidului constituțional, contele Batthyányi Tivadar, în numele partidului nou independent, contele Zichy Aladár, în numele partidului poporale, deputatul Dr. Stefan C. Popp, în numele partidului național român, Szabó Stefan în numele partidului micilor moșieri și Liuba Babici în numele Croaților. Toți au

avut numai cuvinte de durere pentru perdere și de preamărire la adresa decedatului monarh.

Deputatul naționalist român Dr. Stefan C. Popp a vorbit cam următoarele:

«Cu adâncă consternare a primit poporul român stirea sguduitoare, că Regele nostru s'a mutat dintre cei vii. Poporul român s'a purtat totdeauna cu credință tradițională față de tron și probe strălucite despre această credință neclătită a dat mai ales în epociile de grele cercări. Poporul român a privit totdeauna cu încredere și iubire spre Domnitorul său și spre tronul acestuia, că spre isvorul desvoltării, bunăstării și progresării sale. Sub glorioasa sa domnie s'au înființat instituțiunile noastre cele mai prețioase de cultură, care sub dânsul său desvoltat și au înflorit. Chiar și numai aceste instituții ale noastre i-au asigurat în inima poporului român o amintire mai durabilă decât orice monument de bronz. Cu durere a primit poporul român stirea despre jalea adâncă, dar măngăerea am aflat-o în testamentul său, în care se adreseză către popoarele sale și le asigură despre iubirea sa, despre îngrijirea sa părintească, mulțumindu-le pentru fiabilitate. Aceste sunt întru adevăr cuvinte de Domnitor și cea mai prețioasă moștenire pe seama urmașului, pentru numai iubirea, credința și alipirea popoarelor formează garanță tronurilor și stâlpilor puternici ai statelor. Pătruns de aceste sentimente, mă alătur cu adânc omagiu la toate propunerile prezidentului».

(Aprobări în dreapta).

Şedința casei magnaților s'a ținut după ameaz la orele 4. S'a citit și aci rescriptul preaînalt publicat în dietă, apoi prezidentul, baronul Joska Samuel, a parentat frumos pe adormitul în Domnul, Impăratul și Regele Francisc Iosif I, iar după el a vorbit primele romano-catolic Csernoch și în urmă s'au votat cu unanimitate și din partea casei magnaților propunerile făcute și acceptate în dietă.

Doliul curții.

In monitorul oficial au fost publicate dispozițiunile referitoare la stabilirea doliului curții pentru Maiestatea Sa, decedatul Monarh. Doliul, în înțelesul acestor dispozițiuni, se începe în 30 Noemvrie, ziua înmormântării, și ține șase luni, cu variațiunile următoare: Dela 30 Noemvrie 1916 până la 29 Ianuarie n. 1917 e doliul cel mai adânc. Urmează apoi doliul adânc, dela 30 Ianuarie până la 29 Martie 1917, și apoi doliul cel mic, care încă e de două luni, dela 30 Martie n. până la 29 Mai n. 1917.

Doliul „Asociațiunii”.

In ședință ținută Vineri, în 1 Decembrie nou, în Sibiu, comitetul central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», la propunerea prezidentului Andrei Bârseanu, și a exprimat adânc simțite regrete pentru moartea Maiestății Sale, Impăratului și Regelui Francisc Iosif I, sub a cărui înțeleaptă guvernare s'a înființat, desvoltat și a înflorit «Asociațiunea» noastră, și și-a exprimat totodată bucuria pentru suirea pe tron a Maiestății Sale, Impăratului și Regelui Carol, față de care poporul român și cărturărimea sa are aceleași sentimente de iubire fiinască, de alipire și de credință, ca față de decedatul Monarh. Despre toate acestea va fi încunoștiuțat înaltul guvern, pentru a le aduce la cunoștință la preaînaltul loc. Conclusul luat e următorul:

«Comitetul central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», cu sediul în Sibiu, își exprimă adâncă sa părere

de rău la trecerea din viață a Maiestății Sale Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I, sub a cărui îndelungată și glorioasă domnie și-a luat începând însoțirea noastră culturală și sub a cărui părintească ocrotire a ființat și s'a desvoltat timp de 55 ani, hotărind, ca sentimentelor sale de profundă durere și ale tuturor membrilor «Asociațiunii» să le dea expresiune în procesul verbal al ședinței de astăzi, iar, ca semn de recunoștință față de decedatul Monarh și pentru eternisarea memoriei sale binecuvântate, să așeze în sala festivă un bust al Maiestății Sale, pe lângă portretul care împodobește încăperile muzeului «Asociațiunii».

Totodată comitetul exprimă cu prijeal acesta nouului Monarh, Maiestății Sale Impăratului și Regelui Carol, omagiile Sale de adâncă supunere, urând din inimă Maiestății Sale domnie îndelungată, glorioasă și fericită.

Biroul se autorizează a aduce hoțărîrea de mai sus la cunoștința Maiestății Sale nouului Monarh, prin mijlocirea Inaltului Ministeriu reg ung. de culte și instrucțiune».

In dieceza Aradului.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a dat din tristul prilej următorul circular:

Nr. 5030/1916, Plen.

Circular

către toate oficile protopresbiterale și parohiale din eparhia Aradului.

Firul telegrafic ne-a adus stirea neașteptată, dar cu atât mai dureroasă, că Maiestatea Sa, preagrațiosul împărat și rege apostolic Francisc Iosif I a trecut din viață pământească cu datul de 8/21 I. c. seara după orele 9.

Este mai presus de orice îndoială, că această stire întără și cu pecetea tiparului, a umplut de adâncă întristare și de simțită durere inimile și rârunchii tuturor popoarelor monarhiei noastre austro-ungare, dar tot mai presus de orice îndoială este și faptul, că de asemenea durere și întristare s'a umplut și inima și rârunchii tuturor credincioșilor bisericii noastre ortodoxe române din această monarhie, ceeace se explică prin faptul, că noi știm, precum și trebuie să știm, a ne da seamă de adevărul, că fericitul întru pomenire monarh, purtătorul coroanei sfântului Ștefan, a fost bunătatea întrupată a inimii regale, îngerul păcii și părintele adevărat al tuturor popoarelor supuse înțeleptei și blândeii Sale oblăduiri, iar neamului și bisericii noastre naționale ortodoxe române și așezămintelor ei i-a fost în tot timpul glorioasei Sale domniri un ocrotitor și sprijinitor neîntrecut.

Dar oricât de simțită este durerea și de profund doliul în care ne-a străpus și pe noi înțetarea din această viață a fericitului întru pomenire, a nemuritorului nostru monarh, totuși în fața faptului nestrămutabil nu ne rămâne alta de făcut decât: să ne prosterem cu umilință și supunere tronului probedinței divine, care astfel a dispus în sfaturile sale necuprinse de mintea omenească și deodată cu aceasta să ne facem și acum datorința de cetățeni pururea credincioși înaltului Tron și casei domnitoare și împreună cu celealte popoare ale monarhiei noastre austro-ungare să dăm și noi expresiune și în formă exterioară profundului nostru doliu, de care suntem cuprinși din incidentul pomenit.

Spre acest scop trimitem acest circular la toate comunele bisericesti și astfel la toate oficile parohiale din eparhia încreștinată arhipastoriei noastre, spre luarea la cunoștință a acestei stiri triste și dureroase, îndatorând toate oficile parohiale, ca după primirea acestui circular:

1. să dispună și să controleze, ca clopotele să se tragă în trei zile după olaltă, dimineața, la amează și seara, cel puțin 30 minute.

2. Pe edificiile publice: biserici, edificii școlare, etc.— să se arboreze steag negru, care, dacă n'am dispune altcum, va avea să rămână arborat în decurs de șase săptămâni spre vestirea tuturor a doliului nostru general.

3. Pentru ziua înmormântării, care după stările ziaristice ar fi Joi în 17/30 I. c., se dispun ferii în toate instituții noastre de învățământ.

4. În Sâmbătă ce va urma după înmormântare în fiecare din bisericile noastre are să se celebreze parastas solemn pentru sufletul răposatului împărat și rege Francisc Iosif I. La acest parastas oficile parohiale se îndatorează a invita de timpuriu antistia communală și alte autorități locale, având pe lângă poporul credincios să participe la parastas toată tinerimea școlară, sub conducerea corpului ei didactic, observându-se, că în acea zi nu se țin ore de prelegere, dar elevii vor fi obligați, ca după celebrarea parastasului să se întrunească la școala lor, unde învățătorul și respective directorul le va vorbi despre viață și activitatea nemuritorului împărat și rege și despre deosebita grație părintească ce a manifestat față de biserică noastră și așezămintele ei, în tot cursul glorioasei sale domnii.

5. Spre dovedirea și eternizarea doliului nostru și în afacerile interne oficiale dispunem, ca atât hârtia că și coverta pentru corespondențele oficioase, să fie înădrăpată în negru și cu sigil de ceară neagră.

6. În legătură cu cazul trist și dureros de mai sus, aducem totodată la cunoștința tuturor, că după trecerea din viață a gloriosului monarh Francisc Iosif I, pe tronul regal s'a urcat Maiestatea Sa cesară și apostolică regescă Carol Francisc Iosif, sub numele de Carol, în consecință dispunem, că:

7. La pomenirea Domnitorului, prescrisă în ritualul bisericii noastre, de acum înainte are să se pomenească în tot locul împăratul și regele nostru Carol, și tot numele acestui împărat și rege are să se pomenească și la cetirea rugăciunie de ingenunchiere, dispusă de noi prin pastorală emisă din incidentul răsboiului mondial de acum.

Arad, 9/22 Noemvrie 1916.

Al vostru tuturor de binevoitor:

Ioan I. Papp,
episcop.

In dieceza Caransebeșului.

Ca în arhidieceză și ca în dieceza Aradului, s'a dat și în dieceza Caransebeșului circular în 9/22 Noemvrie, din partea P. S. Sale, Episcopului Dr. E. Miron Cristea, și s'a dispus următoarele:

1. Indată după primirea circularului de față să se arboreze steag negru pe turnurile sfintelor biserici și să se tragă clopotele de trei ori pe zi, până în ziua înmormântării.

2. La serviciile dumnezești ce se vor plini până la înmormântare să se pomenească Maiestatea Sa, adormitul în Domnul împărat și Rege apostolic Francisc Iosif I, la proscomidie, în ectenia morților de după sf. evangelie, și la eșirea cu sfintele daruri.

3. În ziua înmormântării să se celebreze sf. liturgie, pomenindu-se la proscomidie, în ectenia morților de după sf. evangelie și la eșirea cu sfintele daruri fericitul în Domnul.

4. În prima Sâmbătă după înmormântare să se celebreze parastas pentru odihna sufletului lui.

Onorata preoțime va invita în mod oficial, atât la sf. liturgie ce se va celebra în ziua înmormântării,

cât și la parastas, autoritățile și corporațiunile locale.

In ce privește școalele noastre confesionale se dispune ca:

a) Să se arboreze steag negru pe edificiile școlare.

b) In ziua înmormântării și a parastasului se sisteză prelegerile, având tinerimea a lua parte împreună cu învățatorii la serviciul dumnezeesc.

c) In ziua parastasului, după parastas, să se țină serbare de doliu, adunându-se tinerimea în școală, iară învățatorul — unde sunt mai mulți învățatori, unul dintre dânsii — va vorbi tinerimei despre înaltul defunct, virtuțile lui înalte, activitatea-i binecuvântată și îndeosebi vorbind despre binefacerile lui, de care ne-a împărtășit pe noi Români și biserică noastră, pentru că astfel în sufletul tinerimei școlare să se întipărească o icoană vie a Maiestății Sale fericitului în Domnul, căruia noi, poporul românesc, avem să i fim atât de mult recunoșători.

Corespondență din Oradea.

— 10/23 Noemvrie 1916.

Scriu aceste rânduri sub impresia pildei oferite nouă tuturor de Excelența Sa, I. P. Sf. Domn arhiepiscop și mitropolit Vasile privitor la iubirea față de părinți. Ziua sfintilor arhangeli Mihail și Gavril a fost binevenită, pentru că Excelența Sa, mitropolitul nostru, să și arate pietatea, recunoștința și în genere datoreni creștinească față de părinții săi Mihail și Maria, adormiți în Domnul, cari l-au dăruit bisericei noastre spre prospereitate și îndreptarea viitorului ei.

Excelența Sa a făcut un act de cea mai creștinească pietate prin faptul, că în această zi a oficiat în comuna natală parastas pentru odihnă răposașilor săi părinți. Prin aceasta a dovedit în mod deosebit o lege eternă a iubirii creștine, în special a iubirii față de părinți, căci atracțiunea iubirii atunci e mai mare, când iubirea este însoțită, urmată de suferințe. Precum și magnetul are o atracție mai bună și mai intențivă, dacă punem pe el o povară, așa și iubirea, cu toate ramificațiile ei, e mai mare, când ea e împreună cu suferințe.

O astfel de povară și suferință a îndurăt și Excelența Sa, părintele mitropolit al nostru prin pierderea părinților săi. Această pierdere i-a întărit și potențat și mai mult iubirea față de părinți, cări deși n-au avut măngăierea de a vedea pe fiul lor cărmuind cu înțelepciune toagă încredințat din partea credincioșilor bisericei noastre, se bucură în locașurile dreptelor prin rugăciunile ce li se înaltă din partea fiului lor iubit.

Fapta aceasta a Excelenței Sale este însă de importanță și pentru măngăierea procurată credincioșilor între cari s'a născut și a petrecut anii copilăriei la casa părintească. Indată la reîntoarcerea Excelenței Sale, la Orade, am căutat să-mi procur unele amănunte mai însemnante din această călătorie a Excelenței Sale, spre a le înregistra în chipul cuvenit, ca momente de edificare pentru obștea bisericei noastre. Le comunic precum urmează.

Luni în 7/20 Noemvrie a. c. a plecat înalt Preasfinția Sa din Orade la orele 2 din zi însoțit de diaconul Dr. Octavian Costea, secretar consistorial, călătorind împreună și Ilustritatea Sa, prelatul papal, Dr. Iacob Radu, fratele Preasfinției Sale, Dr. Dimitrie Radu. La gara din Holod Excelența Sa a fost așteptat de D-nul Sever Sălgianu, Dr. Constantin Pavel, Camil Sălgianu și notarul comunei Săldăbagiu Aurel Popa, mai mulți fruntași din comuna Săldăbagiu, Dr. Nicolae Regman, care plecase la Săldăbagiu cu o zi mai înainte pentru luarea dispozițiilor de lipsă. În Holod I. P. Sf. Sa a făcut un popas, fiind oaspele părintelui episcop Dr. Dimitrie Radu, reprezentat prin părintele prelat papal. Marți, în zorii dimineații, cu impresia celei mai calde oștălității a continuat drumul în trăsură până la locul natal, Săldăbagiu.

Poporul aștepta înaintea sfintei biserici în haine de sărbătoare. Poporenii prin rostul unui fruntaș își exprimă bucuria, increderea și măngăierea de a vedea venind în mijlocul lor pe un fiu al comunei, pe care l-a ridicat providenția divină la cea mai înaltă cinstă în biserică strămoșilor noștri. Excelența Sa răspunde, că a venit cu drag și cu iubire părintească la locul unde sunt așezate spre odihnă

veșnică osămintele părinților săi răposați, ca pe lângă datorină față de cei răposați, să dea și cu aceasta ocazie un exemplu fiilor săi sufletești, și mai deaproape consătenilor săi, despre datorințele fiilor către părinți.

In ușa bisericii preoții slujitori îl întâmpină în odajii, cu Sf. Evanghelie, pe care sărutându-o I. P. Sf. Sa, răspunde la vorbele de întâmpinare rostite de preotul local Ioan Sabău.

Sfânta liturghie a fost săvârșită de protopresbiterul emerit Vasilie Papp din Beiuș, preotul local Ioan Sabău și diaconul Dr. Octavian Costea. Protopresbiterul V. Papp venise anume spre a-și arăta sentimentele de alipire către memoria răposașului preot Mihail — tatăl Esclenței Sale — cu care întreținuse raporturi cu adevărat frătești.

La finea sfintei liturghii înalt Prea Sfintă Sa a ținut o predică înălțătoare, emanând din cuvintele dela evanghelia zilei, «*Cel ce se lapădă de mine, se lapădă de cel ce m'a trimis pe mine*». Sunt vremuri de grea cumpăna, vremuri de ispătă, zile prin care trezem. Am putea zice că drept cuvânt, că săngerarea de astăzi a neamurilor este o pedeapsă trimisă de Dumnezeu, pentru că ne-am abătut dela calea Domnului. Fiii nu-și mai iubesc și cinstesc părinții și strămoșii, și nu dau îngrijirea cuvenită așezământelor întemeiate de strămoșii pentru luminarea mintii și măntuirea sufletului: școală și biserică. În locul iubirii și al bunei înțălegeri s'a sălașluit în oameni drojdia păcatelor, ură și dușmănia. Cuvântul lui Dumnezeu, propovăduit de preoții bisericei, nu mai e ascultat și lăpădarea de Dumnezeu se întâmpină pe toate drumurile, deoarece cel ce n'ascultă cuvântul propovăduit de preot — trimisul lui Isus — de Dumnezeu nu ascultă și cel ce se lapădă de așezământul credinței, de Dumnezeu se lapădă. Numai așa vor înțălege și fiii comunei rosturile bisericii, dacă vor îngriji de biserică și școală și le vor îmbrățișa cu dragoste curată și cu credință tare.

Cuvântarea a impresionat și pătruns adânc pe credincioși, cărora Excelența Sa le-a pus la inimă să se îngrijească pe toate căile posibile de ridicarea unui locaș potrivit pentru preamărirea lui Dumnezeu. A urmat apoi parastasul.

Acesta s'a oficiat de I. P. Sf. Sa, la mormântul părinților săi de lângă edificiul sf. bisericii, cu asistența preoților cari au săvârșit sf. liturghie. Protopresbiterul V. Papp a ținut un panegiric asupra răposașului preot Mihail, care a fost preot în înțelesul cel mai înalt al cuvântului, ceeace se adeverește mai ales prin faptul, că la cârma bisericii noastre glasul poporului nostru a chiamat pe fiul său, căruia i-a dat o creștere aleasă. I. P. Sf. Sa după săvârșirea parastasului a împărțit anafora.

La casa părintească s'au prezentat Excelenței Sale protopresbiterul romano-catolic și primpretorul cercului Ceica. La masă ambii au fost oaspeții Excelenței Sale părintelui mitropolit. La casa părintească s'a întreținut cu poporenii. Pentru fiecare avea un sfat aparte și tuturor în genere le-a legat la inimă să-și iubească biserică, fiindu-ne ea liman de adăpost în vîforul îspitelor. I-a îndemnat în special să grăjescă de casa Domnului, pentru care însuși a făcut o dăruire și s'a despărțit ca un părinte de dânsii, când a plecat la Orade.

Miercuri la orele 8½ I. P. Sf. Sa a sosit la Orade.

Să învățăm din iubirea de părinți a Excelenței Sale și să-dăm tot concursul spre a realiza idealurile sale mărețe, spre binele bisericii și al neamului.

Gherasim.

Rectificare.

Primim dela corespondentul nostru din Oradea-mare scrisoarea următoare:

Stimate Domnule Redactor! Corespondența mea din Nr. 90 al «Telegrafului Român» în partea care se ocupă cu ședința plenară a Consistorului din Oradea, fiind întemeiată pe unele informații, care după cum m'am convins ulterior, cuprind unele inexactități, în interesul adevărului îmi ţin de datorie morală să le rectific. O fac aceasta nu din considerații de ordin personal, ci din motivul, că se tratează de o chestiune principiară, din domeniul organizației și administrației noastre bisericești, care e supusă judecății și controlului forurilor competente și despre care, tocmai din acest motiv, n'ă voi să dau informații greșite în organul de publicitate al arhidiecezei, care ajunge sub ochii preoților, ai deputaților sinodali și congresuali, și ai altor cunoșători ai legilor și regulamentelor noastre bisericești.

Cu privire la informația, că ținându-se, cont de faptul, că dl asesor

Gheorghe Tulbure este și referent, agenție presidiale ale consistorului din Oradea-mare pe timpul sedișvacanței, ar fi fost încredințat protopopului A. Horvath, adevărul este următorul:

Față de propunerea referentului Dr. Nic. Regman, de a se pune imediat în aplicare dispoziția normativă cuprinsă în §-ul 118 din Statutul organic, — membrii consistorului cu majoritate de două voturi au hotărât, să se susțină și pe timpu vacanței dispoziția făcute de fostul președinte al consistorului, privitoare la substituirea sa în caz de absență.

Conform acestor dispoziții ultioare, contrasemnarea actelor oficiale era încredințată protopopului A. Horváth și asesorului referent Gh. Tulbure. Substituirea presidiului în senatul bisericesc o avea asesorul onorar A. Horváth, în senatul școlar asesorul onorar St. Domocos, iar în senatul episcopal asesorul onorar Gh. Papp. În urmă nu s'a ales nici un president «interim» cum am scris în corespondență publicată, ci s'a menținut status quo, adică modalitatea, după care s'a substituit pe sine fostul președinte (actualul nostru arhiepiscop și mitropolit), în cas de absență sau împiedecare.

Față cu enunțarea acestui concluzional asesor Gh. Tulbure, după ce a pledat pentru respectarea legii, a protestat, că se admite la vot și se supună interpretări normale precise ale Statutului organic, și declarând, că nu se poate admite discuție sau practica din trecut, când e vorba de punerea în lucru a legii, — a părăsit ședința.

Precum sunt informat, dl asesor Gh. Tulbure, convins fiind, că prin acest concurs arbitral s'a nesocotit deopotrivă litera și spiritul legii noastre fundamentale, a înaintat contra lui apel la Preaven. Consistor mitropolitan, și același recurs il va înainta și proximului sinod eparhial din Arad, și totodată a declarat, că până când aceste foruri nu se vor pronunța, — de votul său de asesor în consistorul astfel constituit, nu va face uz.

Acesta este adevărul complet cu privire la acest concurs.

Gherasim.

Răsboiul.

Armatele comandate de generalii Mackensen și Falkenhayn înaintează pe teritor românesc cu repeziciune uimitoare. Se află acum în apropierea capitalei române București. Resistența care li-s'a făcut la rîul Arges a fost învinsă. Nu se știe încă, dacă România își vor apăra capitala, ori se vor retrage spre Moldova, pentru a evita bombardarea orașului București. Probabil că vor face lucru din urmă. În Carpați Rușii atacă cu vehemență și cu puteri mari, dar fără succes. Sunt respinși cu perderi mari. Dela celelalte fronturi nu ni se comunică nimic deosebit.

NOUTĂȚI.

Doliul comitatului Sibiu. Congrezația extraordinară a comitatului Sibiu, ținută Luni, în 4 Decembrie n. la orele 11 în Sibiu, și-a exprimat condolențele pentru trecerea la cele eterne a Maiestății Sale, Împăratului și Regelui Francisc Iosif I, și totodată omagiala supunere față de Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Carol. Ilustritatea Sa, dominul comite suprem Walbaum, a parentat în termeni aleși pe decedatul Monarh.

Parastas. In ziua înmormântării Maiestății Sale, Împăratului și Regelui Francisc Iosif I. Joi, în 30 Noemvrie, s'a celebrat sfânta liturghie și apoi parastas solemn și în catedrala din Sibiu, prin domnii: Ioan Droc protopresbiter, Dr. Ioan Stroia, protopresbrite și Dr. Gheorghe Proca, asesor consistorial. A fost de față tinerimea școlară și alt public, destul de numeros. Cuvântarea comemorativă a rostit-o domnul protopresbiter Dr. Ioan Stroia.

Ordinul Maria Terezia. Arhiducele Frederic, mareșal campestru și comandant suprem al armatei austro-ungare, a fost dis-

tins din partea Maiestății Sale, Împăratului și Regelui Carol, cu ordinul Maria Terezia, cel mai înalt ordin care există în monarhia noastră și pe care l'a avut și fericitul colonel, baron Ursu de Margine.

Clironomul proprietar de regiment. Alteata Sa, micul A'hiduce Francisc Iosif Otto, moștenitorul de tron, a fost numit proprietar-colonel al regimentului de infanterie numărul 17 din partea Maiestății Sale, Împăratului și Regelui Carol, iar proprietar al Regimentului 19 de infanterie a rămas și pe mai departe Maiestatea Sa. Așa era adeca mai nainte, că proprietar al regimentului 19 de infanterie a fost numit totdeauna moștenitorul de tron, Maiestatea Sa a dat însă acum clironomul alt regiment și pe cel avut ca clironom și l'a păstrat sieși.

Al treilea mareșal. Maiestatea Sa, Împăratul și Regele nostru Carol, a numit mareșal campestru pe șeful statului major al armatei austro-ungare, Conrad de Hötzendorf, până aci colonel-general, și astfel armata austro-ungară are acum trei măresali.

Act de pietate. Din ordinul Împăratului Wilhelm al Germaniei, ofițerii germani, care și-au făcut intrarea în Curtea de Argeș, au depus o conună pe mormântul Regelui român Carol, aci îngropat.

Bilete pentru zahăr. Ca și pentru pâne, se vor introduce bilete și pentru zahăr nu numai în capitală, ci pe întreg teritoriul țării. Doza de o persoană pe lună va fi cam de 60—80 de kâgrame în provincie, și 1 kilogram pentru cei din Budapesta.

Concedieri din serviciul activ. Ministerul pentru apărarea țării a dat oordonanță, prin care dispune, ca soldații dela trupele de completare, în cazul când suferă de o boală organică (de ex. catarr pe plămâni, diabet, boală de inimă, neurastenie în mare grad și a. s.), au să fie cu totul concediați din serviciul activ al armatei. Comisiunile de supravizitare vor stabili, că oare persoana respectivă suferă sau nu de una din boalele acestea.

Bani de aluminiu. În Germania se vor bate în curând monete de aluminiu de câte un finie. Un chilogram de aluminiu va da 1250 de bucăți.

Noul împrumut de răsboi. Oficiul de postă și telegraf din Sibiu avizează și prin publicul, că subserierii la noul împrumut de răsboi se pot face, cu începere din 23 Noemvrie, și la acest oficiu, sub condițiunile cunoscute.

Moarte eroică. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor pretilor și cunoștuților, că iubiți nostri și, Florian abs. de cl. VIII. gim. și abs. al scoalei de ofițeri, ca stegar la comp. 18 Reg. 31, și Valeriu stud. cl. VIII gim. abs. al scoalei de ofițeri, sergent la comp. 10 Reg. 31, au murit ambii moarte eroică pe frontul italian. Dumăzeu să-i odinească! Familia părintelui Florian Bologa din Marpod.

Congregație extraordinară. Se ține în Sibiu, în 11 Decembrie n. 1916, în sala mare a casei comitatense, la orele 11 dimineață pentru stabilirea listei virilistilor pe anul 1917 și pentru ordonarea alegerilor de membri ai reprezentanței municipale în locurile devenite vacante.

Catastrofă lângă Budapesta. În noaptea de 1 Decembrie s'au ciocnit la stația Herceghalom, lângă Budapesta, două trenuri, cel accelerat dela Viena, cu cel personal pornit spre Graz, care accident, provenit din vreo mare nebăgare de seamă, a avut urmări foarte durerioase. Numărul morților celor două trenuri este 66, între cari e și guvernatorul civil al Sărbăriei, Ludovic Thallózy, iar răniți sunt cam 200, cei mai mulți grav răniți. Aceștia au fost transportați în spitale din Budapesta și Komárom.

Spre știre. Publicul din afară este inconştient, că eu începere din 1 Decembrie postă din loc e deschisă și pentru paște, și astfel acum se pot face comande la librăria arhiceziană, și comande e vor putea fi efectuate cu promptitudine, ceea ce vădă acum era cu neputință, fiindcă la postă colete nu se primeau.

Q nouă operă. În teatrul de operă dela Frankfurt s'a reprezentat zilele acestea o nouă operă, în trei acte, lăcerat din piesele lui

Al cincilea împrumut de răsboi.

Fiindcă răsboiul de lungă durată ridică pretensiuni mari financiare față de stat, a devenit necesară, în interesul satisfacerii nestingenite a necesităților armatei, emiterea unui nou împrumut de răsboi.

De astă dată ministrul de finanțe, pentru acoperirea cheltuielilor în vederea purtării răsboiului, tot așa ca la emitera împrumuturilor de răsboi trecute — emite spre subscripție publică obligațiuni de rentă de împrumut cu 6% dobândă, și pe lângă ele, ca tip nou, obligațiuni de împrumut amortizabile, cu 5½% dobândă. De aceea și de data aceasta ministrul de finanțe se adresează publicului deadreptul pentru subscriere.

Subscrierile vor avea loc dela 23 Noemvrie până inclusiv 22 Decembrie a. c. Ca locuri de semnare vor figura toate cassele statului și oficiile de dăre, cassele de păstrare ale poștei și toate oficiile poștale, care servesc ca loc de mijlocire pentru aceste casse de păstrare, precum și toate instituțiile financiare din patrie, care pot fi luate în considerare.

Obligațiile de rentă de împrumut, cu 6%, ce se emit, vor fi de diferite valori, de 50, 100, 1000, 5000 și 10,000 coroane, iar obligațiile de împrumut amortizabile și cu 5½% dobândă vor fi de căte 2000, 5000, 10,000 și 50,000 coroane.

Prețul de subscripție al obligațiilor de rentă cu 6% dobândă este, ca și al vechilor împrumuturi de rentă de 6 procente, adică, 97,13 coroane. Cu considerare însă la faptul, că dobândă pe aceste obligațiuni începe să se evaluateze deja dela 1 Noemvrie, prețul de subscripție pentru obligațiile de rentă cu valoare nominală de 100 cor. se socotește astfel:

1. Când se plătește valoarea întreagă semnată:

a) dacă semnările se fac dela 23 Noemvrie până la 5 Decembrie 1916, **97,70 coroane**.

b) dacă semnarea se face după 5 Decembrie până inclusiv 22 Decembrie, prețul e de **98 coroane**.

2. Dar dacă plata se face în rate, renta, se socotește în **98,50 coroane** pe tot timpul subscrierii.

Prețul de emisie a obligațiilor de amortizare cu 5½% procente este de **95 coroane**. Cum însă dobândă pe aceste obligațiuni se socotește deja de la 1 Noemvrie a. c. prețul de subscriere pe o astfel de obligație cu valoare nominală de 100 coroane se stabilește astfel:

1. Când se achită întreaga sumă semnată:

a) dacă semnarea se face dela 23 Noemvrie până la 3 Decembrie 1916: **96 coroane**.

b) dacă semnarea se face după 5 Decembrie până inclusiv 22 Decembrie 1916. **96,25 coroane**.

2. Dacă plata se face în rate, se socotește prețul pe tot timpul subscripției cu **96,75 coroane**.

Obligațiunile de rentă cu 6% ale împrumutului al cincilea de răsboi aduc interes cu începere din 1 Noemvrie 1916, care interese se plătesc în rate decursive, tot la jumătatea de an, în 1 Mai și 1 Noemvrie. Obligațiunile amortisabile, cu 5½%, ale împrumutului al cincilea de răsboi, aduc interese cu începere din 1 Octombrie 1916, care interese asemenea se plătesc în rate decursive, tot la jumătatea de an: la 1 April și 1 Octombrie. Primul cupon și deci scadent, la obligațiunile de rentă cu 6% în 1 Mai 1917, iar la obligațiunile amortisabile cu 5½% în 1 April 1917.

Valoarea obligațiunilor subscrise, fie de orice categorie, este de a se plăti la cassa institutului, la care s'a făcut subscrierea. Cheltuieli, interese, provisiuni, nu e permis să se ceară.

La subscrierii, care nu trec peste 100 coroane, este a se plăti la subscriere întreaga sumă. Sume peste 100 coroane pot fi plătite însă și în rate, și anume: la subscriere se depun 10% din valoarea obligațiunilor ca cauțiune, fie în bani gata, ori în hârtii de valoare. Suma subscrise se plătește apoi astfel: 25% până la 5 Ianuarie 1917, alte 25% până la 18 Ianuarie 1917, iarăși 25% până la 27 Ianuarie 1917 și ultimile 25% până la 7 Februarie 1917. Cauțiunea se compută în rata ultimă.

Tipăriturile necesare pentru subscriere se află depuse la toate cassele instituțiilor de bani, dar subscrierea se poate face și prin scrisoare.

Despre plătirile făcute, subscritorul primește adeverințe, în schimbul cărora i se predau apoi la timpul său titlurile provisori, și apoi cele definitive, adică — obligațiunile. Impărțirea lor se face fără nici o cheltueală, din partea institutului la care s'a făcut subscrierea.

Ministrul reg. ung. își rezervă dreptul de a abzice împrumutul făcut cu obligațiuni de rentă cu 6%, fie în întregime, ori în parte, cu observarea unui termen de abzicere de trei luni, plătind întreaga valoare nominală a obligațiunilor, dar abzicerea nu se poate face înainte de 1 Noemvrie 1921.

Imprumutul amortisabil cu 5½% dobândă se plătește cu începere din anul 1922, în 20 de rate egale anuale, prin sortare, rescumpărându-se obligațiunile sorteate și în valoare de 100 coroane, cu suma de 105 coroane. Sortarea se face în luna Ianie a fiecărui an, iar plătirea se face la terminul cel mai apropiat pentru schimbarea cupoanelor. Prima sortare se face deci în Ianie 1922, și obligațiunile sorteate cu acest prilej se plătesc (răscumpără) la 1 Octombrie 1922.

Depunerile dela bănci, făcute înainte de 1 August 1914, pot să fie întrebuite în întregime pentru subscrierea de împrumut de răsboi, firește, cu observarea terminului de abzicere, dar subscrierea are să se facă la institutul de bani, unde se află depunerile. În părțile Ardealului, care au fost atinse de invasiunea română, nu pot fi folosite toate depunerile în scopul subscrierii de împrumut, ci pe calea ordinării se vor stabili anumite limite în privința aceasta.

Pe obligațiuni de ale împrumutului de răsboi acordă banca austro-ungară și cassa reg. ung. a împrumutului de răsboi împrumuturi până la 75% din valoarea nominală a obligațiunilor depuse ca amanet, socotind interes de 5%. Interesele nu pot fi urcate până la 31 Decembrie 1917.

Condițiile cele mai avantajoase ale împrumutului al 5-lea de răsboi, situația favorabilă a pieței financiare, victoriile trupelor noastre, care duc răsboiul spre o decisiune definitivă, recunoșterea clară, că printre participare cât mai mare la subscripție pentru împrumutul necesar pentru isprăvirea glorioasă a marii lupte duse pentru apărarea existenței noastre servim cu efect nu numai interesul nostru particular, ci și cel public, — oferă garanță, că în rezultatele semnărilor pentru al 5-lea împrumut de răsboi își va căpăta expresiunea în mod și mai imposant increderea insuflată de sine a țării și puterea economică a națiunii, care de repetate ori a dat dovezi strălucite de sfârșările ei mari, — ca la împrumuturile de răsboi trecute.

Ad Nr. 630/1916

Concurs repetit.

Subscrisul comitet publică prin aceasta în mod repetit, concurs pentru **trei ajutoare de către K 100** — puse la dispoziție de marimous domn George Pop de Bădești pentru 3 ucenici dela meseriei.

Ajutoarele se vor da în rândul prim, la **orfanii de-a vîțejilor noștri căzuți în răsboiu**.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele acuze:

1. Carte de botez.
2. Atestat de săracie.
3. Atestatul, ca tatăl uceniciului a căzut în răsboiu și despre numărul orfanilor rămași în urma dănsului;
4. Contractul încheiat cu măestrul;
5. Atestat de sănătate;
6. Ultimul atestat școlar al uceniciului;
7. Atestat dela măestru cu privire la destinația elevului și purtarea acestuia;
8. O recomandare din partea oficialului parohial.

Cererile se vor adresa până în 31 Decembrie n. a. c. Comitetului central al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” (Nagyszeben-Sibiu, strada Șaguna Nr. 6).

Sibiu, în 1 Decembrie 1916.

Andreiu Bârseanu,
președinte.

Romul Simu,
secretar supl.

Atelierul tehnic pentru dinti

Strada măcelarilor Nr. 30

(174) 3-3 al lui

E. Dieker

e deschis dela 9—12 înaintea amezii.

„CRISANA”,

inst. de credit și de econ. soc. pe acții în Brad.

Aviz.

Aducem la cunoștință deponenților, că începând cu **1 Ianuarie 1917**, pe timpul că va mai fiem răsboiul și respective până la încheierea păcii, depunerile vechi se fructifică cu **4%**, iar după depunerile noi ce vor intra dela 1 Ianuarie 1917 încolo, institutul solvește o dobândă de **3%**.

Darea intereselor după depunerii va plăti și pe mai departe institutul.

Brad, la 24 Noemvrie 1916.

178, 1-1

Directiunea.

—

Szám 1291/1916

(181) 1-3

Hirdetmény.

Bojeza község bérbe adja a községen 52 házszám alatti és a Verestorony veszegő helyen levő koresmáit f. évi december hó 18-án d. e. 9 orakor a községi irodában tartandó nyilvános árverésen.

K kiáltási ár az első nézve 1500 kor. a másikra nézve 1100 kor. Bánatpénze 10%. Irásbeli a szabályszerű bánatpénzzel ellátott ajánlatok csak a szóbeli árverés megkezdéséig fogadtatnak el.

Az árverési feltételei a községi irodában megtekinthetők.

Bojca, 1916. december hó 3-án.

A községi elöljáróság:

Herberth,
kir. jegyz.

Nr. 482/1916.

(175) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Bucium-Sat, protopopiatul Abrudului, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotării dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile subsemnatului oficiu în terminul deschis și să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Abrud 24 Octombrie 1916.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

A apărut:

În editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei

Carte de rugăciune
pentru tinerimea gr.-or. ort. română

In care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune cătră Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Muiește-mă Dumnezeule” etc.; Simvolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele cătră Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune cătră sfântul Nicolae; rugăciunea înainte de mărturisire; rugăciunile de împărtășirea cu s. cuminecătăru; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei crucii.

Se află în deposit spre vânzare la **Libraria arhidiecezana**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu **50 filer**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

„FURNICA”, cassă de economii, societate pe acții în Făgăraș.

Convocare.

Domnii acționari ai Cassei de economii, societate pe acții «Furnica», sunt invitați prin aceasta, în baza §-ului 15, punct **a**) al statutelor societății la o

adunare generală extraordinară, ce se va ține în Făgăraș la **28 Decembrie 1916 st. n.** la orele **2 după ameazi**, în localul societății.

Ordinea de zi:

1. Alegerea a doi membri în direcție pe 2 ani.
2. Alegerea unui membru în direcție pe 3 ani.
3. Alegerea a doi membri în comitetul de supraveghere pe 2 ani.

Domnii acționari, care în sensul §§-lor 17, 18 și 19 din statutele societății voiesc să participe la această adunare generală în persoană sau prin plenipotenți, sunt rugați să-și depună acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până la **27 Decembrie st. n. 1916** la cassa societății sau la institutul de credit și de economii «Albina» în Sibiu.

Făgăraș, 25 Noemvrie st. n. 1916.

(177) 1-1

Directiunea.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.